

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

KDV de Duizendpoot

Kwaliteitsonderzoek

voorschoolse educatie

Datum vaststelling: 11 november 2022

Samenvatting

De Inspectie van het Onderwijs heeft op 11 oktober 2022 een onderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie op peuteropvang De Duizendpoot. Voorschoolse educatie wil zeggen dat er extra aandacht is voor peuters die dat nodig hebben, zoals de peuters met een risico op een (taal)achterstand.

De reden voor dit onderzoek is dat wij in 2022 de kwaliteit van de voorschoolse educatie op kinderdagverblijven en de peuteropvang in Nederland in beeld brengen. We noemen dit onderzoek het themaonderzoek kwaliteit voorschoolse educatie 2022. Deze peuteropvang maakt deel uit van de steekproef die we hebben getrokken. Deze samenvatting is geschreven voor ouders en andere belangstellenden.

In hoofdstuk drie van dit rapport geven wij een waardering voor de verschillende onderdelen die belangrijk zijn voor voorschoolse educatie. Wij noemen dit standaarden. Per standaard beschrijven we wat goed gaat op de peuteropvang en wat nog beter kan.

Wat gaat goed?

We zien dat de pedagogisch medewerkers rekening houden met wat de peuters nodig hebben. De pedagogisch medewerkers werken met een programma, waarmee zij de brede ontwikkeling van de peuters stimuleren op het gebied van taal, rekenen, gedrag en bewegen. Ze gebruiken veel taal, zodat de peuters nieuwe (Nederlandse) woorden leren. Bovendien is er op de peuteropvang aandacht voor de inrichting van de ruimte(n) en zien we bijvoorbeeld speelhoeken.

De pedagogisch medewerkers houden bij hoe het met een peuter gaat. Ze zorgen ervoor dat peuters extra aandacht en hulp krijgen als ze iets moeilijk vinden. Ook dagen ze de peuters uit om nieuwe dingen te leren. De pedagogisch medewerkers spelen mee in de hoeken en geven de peuters aandacht in kleine groepjes. De sfeer in de groep vinden we prettig. De pedagogisch medewerkers gaan op een positieve manier met de peuters om.

De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat ouders weten hoe het met hun peuter gaat. In overleg met de ouders dragen zij deze informatie, voordat de peuter vier jaar wordt, over aan de leerkracht

**Kinderopvangorganisatie: SKEM/
SKR, POV De Duizendpoot**

LRK-nummer: 155 75 40 99

Totaal aantal doelgroeppeuters: 8

van groep 1-2 van de basisschool.

De pedagogisch medewerkers zorgen er samen met de leiding voor dat zij zich blijven ontwikkelen en daarvoor scholing blijven volgen. Ook verantwoordt de leiding zich over de plannen en resultaten van de peuteropvang aan de gemeente.

Wat kan beter?

De inspectie is zich ervan bewust dat in deze tijden van krapte niemand aan het onmogelijke gehouden kan worden, dus ook de peuteropvang. We kijken wel of de oplossingen die ze bedacht hebben, helpen bij de concrete problemen waar zij mee te maken hebben. We waarderen de situatie op de peuteropvang De Duizendpoot, zoals aangetroffen en waarderen de afwegingen die de houder heeft gemaakt en de maatregelen die de houder neemt of heeft genomen om de kwaliteit zo goed mogelijk te garanderen. Ook nemen wij de effecten van de corona-pandemie in ogenschouw. Opgelopen achterstanden tijdens deze pandemie zijn niet overal even zichtbaar, maar in de praktijk zijn deze merkbaar doordat peuters die nieuw binnenkomen bij de peuteropvang in een aantal gevallen een significant andere uitgangspositie hebben dan voorheen.

Naast de punten die goed gaan zijn er ook punten die beter kunnen.

Het plan van aanpak voor de vve-peuters dient een handzaam document te zijn met daarin vooraf opgestelde doelen, termijnen en gerichte evaluaties en bijstelling om een zo optimale ontwikkelingslijn uit te kunnen zetten.

De pedagogisch medewerkers kunnen meer aandacht besteden of de peuters een uitleg, instructie of interactie ook echt begrepen hebben.

Samen met de houder kan de peuteropvang eigen ambities, verwachtingen en doelen formuleren die passen bij wat er van de peuters verwacht mag worden.

Er zijn verschillende plannen van de peuteropvang. Al deze plannen worden wel uitgewerkt, maar nog weinig geëvalueerd om te weten of de plannen ook gewerkt hebben. Pas dan kunnen de plannen

bijgesteld worden en vastgehouden wat goed werkt.

Tot slot zien wij dat de pedagogisch medewerkers en de leiding heel hard werken om te doen wat het beste is voor de peuters. Dit kan nóg beter worden wanneer zij ook gezamenlijk als één team kunnen werken en leren van en met elkaar. Wij hebben er alle vertrouwen in dat ook dat gaat lukken.

Vervolg

We sturen een afschrift van dit rapport naar de gemeente.

1. Opzet van het kwaliteitsonderzoek

De Inspectie van het Onderwijs onderzoekt bij een aantal kinderopvangvoorzieningen met peuteropvang met gesubsidieerde voorschoolse educatie, de educatieve kwaliteit, de resultaten en de kwaliteitszorg van deze locaties. Zo ook op peuteropvang De Duizendpoot.

Werkwijze

Wij vormen ons beeld van de kwaliteit door de praktijk van de voorschool te toetsen aan de standaarden uit het Onderzoekskader 2021 voorschoolse educatie en het primair onderwijs. Wij hebben onderstaande standaarden onderzocht.

Standaarden voor de voorschool	Onderzocht
Ontwikkelingsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Pedagogisch-educatief handelen	•
OP6 Samenwerking	•
Resultaten voorschoolse educatie	
OR1 Ontwikkelingsresultaten	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten

We hebben observaties uitgevoerd van de pedagogisch-educatieve praktijk in de groep, documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met een ouder, pedagogisch medewerkers, en de operationeel manager. Aan het eind van de onderzoeksdag hebben wij de resultaten van het onderzoek besproken met de operationeel manager en de houder van de kinderopvangorganisatie.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de waarderingen, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de reactie van de houder op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

Waarderingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- K** Kan beter
- V** Voldoende
- G** Goed

2 . Hoofdconclusie en vervolg

In dit hoofdstuk beschrijven we de hoofdconclusie en geven we de afzonderlijke waarderings weer per standaard op peuteropvang De Duizendpoot.

Conclusie

We waarderen de kwaliteit van de voorschoolse educatie op peuteropvang De Duizendpoot als Voldoende. De meeste standaarden zijn voldoende. Een enkele standaard is gewaardeerd als 'kan beter'.

Context

Peuteropvang de Duizendpoot is onderdeel van de kinderopvang De Duizendpoot. Deze kinderopvang is onderdeel van de Stichting Kinderopvang Echt-Susteren Maasgouw (SKEM), die recent gefuseerd is met Stichting Kinderopvang Roermond (SKR). Deze locatie heeft momenteel 2 stamgroepen: een peuterarrangement (2-4 jarigen) en een dagopvang (0-4 jarigen). In het gebouw is ook een buitenschoolse opvang (bso) van deze organisatie gevestigd.

Basisvoorwaarden voorschoolse educatie volgens de GGD

De locatie voldoet aan de basisvoorwaarden voorschoolse educatie. Aandachtspunt is het ontbreken van een oudercommissie.

3. Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie

In dit hoofdstuk geven we per kwaliteitsgebied de waarderingen en de resultaten van het onderzoek op peuteropvang De Duizendpoot.

3.1. Ontwikkelingsproces

Ontwikkelingsproces	K	V	G
OP1 Aanbod		•	
OP2 Zicht op ontwikkeling		•	
OP3 Pedagogisch-educatief handelen		•	
OP6 Samenwerking		•	

Toelichting Ontwikkelingsproces

OP1. Aanbod

De standaard Aanbod waarden we als Voldoende.

De pedagogisch medewerkers van de peuteropvang gebruiken een vve-methode. Hiermee stimuleren zij de ontwikkeling van de peuters op het gebied van taal, rekenen, de sociaal-emotionele ontwikkeling en de motoriek. Het aanbod bereidt de peuters voor op de start in groep 1 van de basisschool.

De pedagogisch medewerkers richten de ruimte voldoende uitdagend in. In de inrichting zien we dat er aandacht is voor het thema waaraan gewerkt wordt en voor de ontluikende geletterdheid. Ook zijn er voldoende spel- en leermaterialen aanwezig, waarmee de peuters ontdekkingen kunnen doen.

Naast deze positieve punten zien we ook mogelijkheden voor verbetering. Wat beter kan, is meer verrijking en diversiteit van het aanbod met concrete materialen. Met name voor de beginnende gecijferdheid hebben wij een vrij summier aanbod gezien.

OP2. Zicht op ontwikkeling

De standaard Zicht op ontwikkeling waarden we als Voldoende.

De pedagogisch medewerkers volgen de ontwikkeling van de peuters op de verschillende ontwikkelingsgebieden met behulp van een gestandaardiseerd observatie-instrument. Ze gaan na waar de ontwikkeling van een peuter stagneert en wat mogelijke verklaringen zijn. De voorschool gebruikt de observatiegegevens in een cyclisch

proces van doelen stellen, passende educatie bieden aan peuters, evalueren en bijstellen van doelen en het educatieve aanbod. De pedagogisch medewerkers bespreken de bevindingen op vaste momenten in het jaar met ouders.

Naast deze positieve punten zien we ook mogelijkheden voor verbetering. Het cyclische proces van signaleren, analyseren, doelen stellen, evalueren en bijstellen is in de praktijk nog wat weerbarstig. Momenteel zijn de medewerkers dit hele proces aan het herzien en opnieuw aan het inoefenen. Speciale aandacht hierin vragen wij voor het plan van aanpak voor de vve-peuters. Dit plan moet integraal onderdeel worden van de zorgstructuur, met concrete doelen, realistische termijnen en evaluaties. Tijdens ons onderzoek hebben wij geconstateerd dat hiervoor de potentie bij de medewerkers zeker aanwezig is en wij de peuteropvang hierin ook het vertrouwen geven dit op afzienbare termijn geïmplementeerd te hebben.

OP3. Pedagogisch-educatief handelen

Tijdens het onderzoek hebben we samen met de GGD-inspecteur het pedagogisch-educatief handelen van de pedagogisch medewerkers geobserveerd.

De standaard Pedagogisch-educatief handelen waarderen we als Voldoende.

De pedagogisch medewerkers zorgen voor een warm en respectvol klimaat, waarin de regels en routines duidelijk zijn. Er heerst zichtbaar rust in de groep. Daarnaast structureren de pedagogisch medewerkers het aanbod zo dat de peuter het zich eigen kan maken. Dit doen zij met geschikte opdrachten, vrij spel en begeleid spel. Dit zorgt ervoor dat de peuters actief en betrokken zijn. De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat de peuters activiteiten bijwonen die voor hen bedoeld zijn. Tevens laten zij goed voorbeeldgedrag zien.

Tijdens de observatie zagen we dat de pedagogisch medewerkers de activiteiten evenwichtig over de dag/het dagdeel verdelen en dat ze de tijd effectief benutten. Ze stemmen de spelbegeleiding, opdrachten en tijd af op de individuele peuters. Bovendien stimuleren de pedagogisch medewerkers peuters tot interactie, zowel interactie tussen de pedagogisch medewerker en de peuters als interactie tussen peuters onderling. Op diverse manieren zijn de pedagogisch medewerkers het hele dagdeel door bezig met het ontlocken van taal en taalactiviteiten bij de peuters.

Het geven van feedback en de check of een peuter ook echt begrepen heeft wat er gezegd en gedaan wordt, verdient nog wat meer aandacht.

OP6. Samenwerking

De standaard Samenwerking waarderen we als Voldoende.

De leiding van de peuteropvang en de pedagogisch medewerkers werken samen met de basisscholen door, bij de overdracht, informatie over de doelgroepeuters uit te wisselen. De voorschool geeft daarbij door welk vve-programma de peuter heeft gevolgd en hoe lang hij/zij dit gevolgd heeft. Voor de doelgroepeuters is sprake van een 'warme overdracht' van deze gegevens.

De voorschool ziet ouders als partner in het stimuleren van de ontwikkeling van hun kinderen en zij stemt haar ouderbeleid daar op af. De pedagogisch medewerkers betrekken ouders op verschillende manieren bij de ontwikkeling van hun peuter en stimuleren hen om thuis activiteiten te doen, door middel van de themabrieven en het recent gestarte ouderportaal. Daarbij geven ze ook aan welke woorden, liedjes en activiteiten aan bod gaan komen, zodat ouders hier thuis op in kunnen spelen.

Naast de samenwerking met de ouders, werkt de peuteropvang ook nauw samen met externe instanties zoals het consultatiebureau en organisaties die extra ondersteuning kunnen bieden.

3.2. Resultaten voorschoolse educatie

Resultaten voorschoolse educatie	K	V	G
----------------------------------	---	---	---

OR1 Ontwikkelingsresultaten

Toelichting Resultaten voorschoolse educatie

OR1. Ontwikkelingsresultaten

De standaard Ontwikkelingsresultaten waarderen we als Kan beter.

De gemeente heeft met de houders resultaatafspraken gemaakt. De peuteropvang is hiervan op de hoogte. Door allerlei ontwikkelingen zijn er echter op het niveau van de locatie en de individuele peuters nog geen verwachtingen en ambities opgesteld.

De verwachting is dat door de verdere implementatie van het volgsysteem en het vve-aanbod er op korte termijn ook zicht komt op concrete einddoelen voor de vve-peuters.

Dit biedt kansen voor een passendere overgang naar groep 1 van de vroegschool.

3.3. Kwaliteitszorg en ambitie

Kwaliteitszorg en ambitie	K	V	G
KA1 Kwaliteitszorg	•		
KA2 Kwaliteitscultuur		•	
KA3 Verantwoording en dialoog		•	

KA1. Kwaliteitszorg

De standaard Kwaliteitszorg waarden we als Kan beter.

De houder van de peuteropvang heeft in haar (pedagogisch) beleidsplan samen met de voorschool opgeschreven wat ze met de voorschoolse educatie willen bereiken. De GGD houdt hier jaarlijks toezicht op.

Er zijn diverse plannen aanwezig, zoals een vve-locatieplan en ouderbeleid dat nog in de kinderschoenen staat. Zicht op de kwaliteit van het pedagogisch-educatief handelen van de pedagogisch medewerkers is nog niet structureel ingebed in de kwaliteitscyclus. In de hele pdca cyclus van de kwaliteitszorg ontbreken nog de evaluatie, bijstelling en borging. Ook op dit onderdeel zien wij dat er voldoende deskundigheid aanwezig is om de kwaliteitszorg verder in te richten en te laten functioneren.

KA2. Kwaliteitscultuur

De standaard Kwaliteitscultuur waarden we als Voldoende.

De leiding en de pedagogisch medewerkers werken gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit. Zo volgen zij verschillende scholing om hun kennis en vaardigheden te versterken. Daarnaast is er een grote bereidheid om gezamenlijk de voorschoolse educatie te verbeteren.

De leiding is zich bewust van de kwaliteit van de voorschoolse educatie en stuurt hierop. De verantwoordelijkheidsverdeling is duidelijk voor iedereen, wel dringen we er op aan om coachingstaken en management strikter te scheiden. We constateren dat de voorschool werkt vanuit een integere cultuur, maar er nog wel sprake is van 'eilandjes' binnen het team. Met het aantreden van de nieuwe leidinggevende zien wij dat er prioriteit ligt om van het team ook een team te (gaan) maken.

KA3. Verantwoording en dialoog

De standaard Verantwoording en dialoog waarderen we als Voldoende.

De leiding van de peuteropvang verantwoordt zich aan de gemeente over het gevoerde beleid ten aanzien van voorschoolse educatie. Het gaat hierbij bijvoorbeeld over het aantal doelgroepeuters en over het aantal maanden dat zij vve hebben gehad. We zien ook dat de voorschool veelal interne belanghebbenden betreft bij de ontwikkeling van haar beleid. De brieven en het ouderportaal geven voldoende informatie over de gang van zaken op de peuteropvang. Een aandachtspunt is het ontbreken van een vorm van medezeggenschap. Hoewel er geen formele oudercommissie op de locatie is, nodigen wij de leiding (en de houder) van harte uit om alternatieven te bedenken om de medezeggenschap van ouders vorm te geven.